

Pozdrav Petra Vrtnica

Preteklost utripa v sedanosti

Klene besede, odločnost akcije, izjemen posluš pa tudi neskrta čustvenost za smeješe premagovanje zaskrbljujočih razmer, so odsevali tudi na že tradicionalnem sprejemu za nosilce Partizanske spomenice 1941 in nekdanje vodilne družbenopolitične delavce naše občine, ki je bila 21. aprila. O aktualnih prizadevanjih in problematiki v občini je spregovoril predsednik občinske skupščine Peter Vrhunc. Gostje so si ogledali tudi proizvodnjo v Iliriji-Vedrog, na tovariškem srečanju pa so obudili številne spomine na preteklost, ki še vedno ostaja vpeta v sedanost.

Po ogledu sodobne proizvodnje v Iliriji-Vedrog

POGOVARJALI SMO SE Z IGORJEM VIDRIHOM – PREDSEDNIKOM OBČINSKEGA SVETA ZSS

Sindikati ne bo več »privesek« v družbenopolitičnem dogajanju

V aprilu ste preželi dva dni s sindikalnimi aktivisti na seminarju v Bohinju. Kaj nam lahko poveste o tem?

Po uspešni odzivnosti lanskega seminarja, smo se v občinskem sindikalnem svetu odločili, da tovrstni seminar postane in ostane redna oblika izobraževanja. Takšne so bile tudi želje in zahteve vodstev osnovnih organizacij. Letos pa je bil za upravičenost tega seminarja še razlog več, saj se je po opravljenih občinskih zborih zamenjalo dve tretjini vodstev.

Igor Vidrih

Tako kot lani smo tudi letos na ta seminar povabili direktorje OZD – Jožeta Koželja iz DO Plutal, ki je predstavil temo Izvoz v funkciji razvoja in Albina Meteža iz DO Hoja s temo Sanacija TOZD in socialna varnost zaposlenih. Sicer pa sta bili osrednji temi Metode organiziranosti in dela v ZSS in novela zakona o združenem delu. Sama odzivnost na seminarju je bila dobra, v sodelovanju razpravah pa še boljša. Z vrsto pobud, vprašanj so seminaristi razvijali marsikatero dilemo ali problem s katerim se srečujejo pri svojem aktivističnem sindikalnem delu. Na podlagi ankete, je bila potrjena ugotovitev, da je takšna oblika za poglobljanje obojestranskih stikov še kako dobrodošla.

O čem sedaj razpravljate v sindikatih?

Pravzaprav je v ospredju razprava, ki se nanaša na delo sindikata – torej o smerih sprememb v načinu in metodah dela sindikatov. Želimo doseči cilj – odlepiti se od klasičnega dosežanja dela sindikata kot »priveska« v delovanju družbenopolitičnega sistema, zavzemamo se za njegovo večjo samostojnost in učinkovitost glede na specifično vlogo, ki jo mora imeti.

In kako tečejo razprave?

Čutiti je, da se stvari spreminjajo, kot imamo navado reči. Razprave so nedvomno močno pogojene z razmerami v družbi. Vsekakor bi bilo boljše, da bi tovrstne razprave in miselnost nastajale spontano kot pa da so nas v to prisilile krizne razmere.

Kako lahko sindikati pripomorejo k preseganju danih razmer?

Z večjo aktivnostjo v samih osnovnih organizacijah, ne pa zgolj preko forumov npr. občinskega sindikalnega sveta. Osnovna organizacija mora biti sinteza aktivnosti, tam se morajo stvari premikati, tam se morajo kresati in oblikovati opredeljene do danih stališč, prav tako to velja za druge subjektivne sile.

Koliko ste pri tem že uspešni?

Na podlagi zapisnikov pa tudi številnih razgovorov v osnovnih organizacijah je že kar opazen vsebinski premik. Vse to se je odražalo že na občinskih zborih. Oblikovane in sprejete so bile kratke programske usmeritve, akcijsko in operativno naravnane s prednostnimi

opredelitvami. Skorajda ni več zaznati programov, ki bi bili pisani zaradi njih samih ali zadovoljitev občinskega sindikalnega sveta.

Razpravljate tudi o stavkovnih pravilih. Kaj lahko poveste o tem?

Najprej to, da z razpravo v združenem delu ne moremo biti zadovoljni. Glede na čas, ki ga živimo je odzivnost prešibka. Tako smo se tudi v Bohinju dogovorili, da se razprava širše intenzivira. Iz teh razprav pa tudi iz razprave na samem občinskem sindikalnem svetu, ki je bila mimogrede povedano pestra, ni moč dati neke enotne ocene. Mnenja so si zelo različna in nasprotujoča od takšnih, da so stavkovna pravila nepotrebna, do tistih, da jih še kako potrebujemo, slednjemu razmišljanju pa je skupno predvsem to, da v obliki kot so sedaj predstavljena ostajajo nesprejemljiva. So predolga, preveč razčlenjena in jih v praksi torej ni moč uporabljati. Za pa je po drugi strani premalo pripomb o tem, kakšna naj bi bila.

Koliko stavk in prekinitev dela smo zabeležili v občini lani in letos?

Lani smo jih zabeležili devet, letos pa eno. Bile so predvsem v tistih okoljih, kjer se osnovne organizacije sindikata ne morejo pohvaliti z dobro aktivnostjo, kar velja pretežno tudi za delo drugih družbenopolitičnih organizacij. Zahteve po večjih OD predstavljajo le navidezne razloge. Vzroki so večinoma v nedorečenih razvojnih usmeritvah, v doseganju izvosa kot funkcije razvoja, v kadrih oziroma nesistematični kadrovske politiki... Nezdovoljstvo izbruhne zaradi spleta vseh tovrstnih okoliščin, ki se ponekod nakopičijo do vrha.

Spremembe v samoupravni organiziranosti združenega dela je precej?

Kot sedaj kaže, bo v prihodnjem letu v naši občini le še nekaj OZD, ki bodo imele TOZD. Dnevno doživljamo ta proces, ki gre v smeri ukinitve TOZD in ga je težko ustaviti. V stabilnejših gospodarskih razmerah bi imeli več možnosti dokazovanja njihovega obstoja. Z drugačno samoupravno organiziranostjo marsikje iščejo izhod iz krize. V primerih, da samoupravna organiziranost ni povezana s poslovno, cilji preobrazbe ne morejo biti uspešni. Svet za razvoj samoupravljanja pri našem sindikalnem svetu razpravlja in se opredeljuje do sleherne spremembe v samoupravni organiziranosti v občini.

Kaj storiti, da se okrepi položaj delavca?

To je možno doseči le z večjo vlogo uveljavitve samoupravljanja, z manj vpliva države, s tem, da se vlada bolj nasloni na delovanje združenega dela... Uveljaviti moramo takšne elemente ekonomske politike, ki bodo omogočili večjo možnost in vpliv na ustvarjanje in delitev. Dokler tega ne bo je iluzija, da bo delavec odločil o čem več. Sindikat bo le bolj glasen in se bo vedno bolj postavil v vlogo klasičnega sindikata kot npr. na zahtodu.

15. maj je tu in z njim ukrepi!

Ukrepi so nujni in bodo učinkoviti le, če jih bomo vsi dosledno spoštovali. Če bomo zopet pričeli številnim izjemam, ki bodo predvidene učinke porušile in bo prišlo do prerazdelitve bremen, smo že naprej neuspešni. Smo tudi v težki situaciji, saj vlada, ki ukrepe predlaga ne doživlja nobenega zaupanja. Sindikat se zavzema za dosledno izvajanje v jugoslovanskem prostoru, saj je le tako možen izhod iz krize.

JANJA DOMITROVIČ

Tudi sindikat doživlja svoj preporod

Upam si trditi, da navkljub razmeroma zakorenjenemu mnenju, da je mesto sindikata nekje na obrobju družbenega dogajanja, naša organizacija doživlja neke vrste preporod.

Le-ta ni verbalen, ampak vse bolj konkreten. Če je za bližnjo preteklost veljala plahost, neodločnost, prepuščanje stihiji in upanju, bo že kdo namesto nas, je danes zagotovo dosežen napredek. Besede, stališča, zahteve delavcev postajajo glasnejše, jasnejše in ostreje. Pa bi nekdo dejal: seveda, saj zato poskrbijo stakajoči. Res je, da se v zadnjem času nemalokrat delavci poslužujejo tovrstnega izražanja nezadovoljstva, res pa je tudi, da se v mnogih OZD, tudi na zborih delavcev, sejah DS, na sestankih OO ZS, OO ZK in mladine pogovarjajo drugače...

Prej ko bo dosežena enotnost delavcev v vsej

Jugoslaviji glede nujnosti drugačnega pristopa pri reševanju hudih ekonomskih težav, prej bomo stopili na pot ozdravitve...

Če pa bomo rešitev iskali v medsebojnem obtoževanju, iskanju napak pri sosedu itd., pa se bo kriza le poglobljala in nas pahnila v neslutne globine.

To, kar je bilo storjenega, je šele začetek prenove oziroma pospravljanja naših podstrešij. V praksi moramo dokazati, da nismo želeli le zapisati mrtve crke, ki jih ni moč oziroma jih ne želimo udejaniti. Vse to seveda velja tudi za spremembe ustave, posebej v tistem poglavju, ki ureja družbeno ekonomske odnose. Ko pa se srečamo s problemom realizacije v praksi se nehoti človeku postavi vprašanje, včasih potihlo, včasih naglas, kdo pa naj to stori.

Nemalokrat je v tem tudi želja, da bi nas vse to obšlo in bi vse tisto nujno storili drugi. Pa vendar je med člani naše organizacije še vedno dovolj tistih, ki navkljub zapletenim družbeno ekonomskim razmeram verjamejo, da je iz njih moč iziti kot zmagovalcev.

Igor Vidrih
– predsednik občinskega sindikalnega sveta
Ljubljana Vič-Rudnik
ob podelitvi sindikalnih priznanj

Rdeči nageljni ob priznanjih sindikatov

Te misli Igorja Vidriha so bile uvod v slavnostno sejo občinskega sindikalnega sveta združeno s prosalavo 1. maja v občini. Osrednja točka te seje je bila podelitev srebrnih znakov Zveze sindikatov Slovenije za leto 1988. V naši občini jih je prejelo 17 posameznikov in 4 osnovne organizacije ZSS: Vera Banfi iz kemijskega inštituta Boris Kidrič, Janez Bajuk iz Kemoformacije, Janja Čizman iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino, Minka Čuk iz Iskra Do Merilna elektronika Horjul, Matjaž Gams iz Inštituta Jožef Štefan, Zoran Grecs DS SS Gozdnega gospodarstva Ljubljana, Jože Kavčič iz OS Dolomitski odred Polhov Gradec, Marjan Kosce iz BF VTOZD za veterinarstvo, Drago Pavlovič iz OS Ljubo Šerčer Ig, Janez Počkaj iz SOZD Emona DO IPKO, Karmen Pleteršek iz OS Marjan Novak-Jovo, Janez Rakovec iz FNT VTOZD za matematiko, mehaniko in IMFM, Vlasta Razinger iz ZD Ljubljana TOZD osnovno zdravstveno varstvo Vič, Anica Slobodnik iz OS Franc Leskovšek-Luka – Bičevje, Danica Stele iz Avtomontaže Tovarne grelnih naprav, Anton Susman – kmet kooperant in Marija Živkovič iz DO Ilirija Vedrog; osnovna organizacija ZS Mercator Konditor, osnovna organizacija ZS Metalurški inštitut, OO ZS Šolske delavnice tehniških šol in OO ZS RRC – računalniške storitve.

Srečanje prizadevnih sindikalnih delavcev se je nato nadaljevalo ob krajšem koncertu pevskega zbora KUD Brdo ter v nevezani tovariški besedi.

Srebrni znak za OO ZS RRC – računalniške storitve

Delovno tekmovanje kovinarjev

22. in 23. aprila so se kovinarji zbrali, da že osmič preizkusijo svoje znanje in sposobnosti iz kovine narediti kaj koristnega, kaj, kar bi kljub tekmovalnemu duhu, služilo svojemu namenu v proizvodnji.

Prvi dan je bil namenjen otvoritvi, predstavitvi nove tehnologije trdnih prevlek TiN na rezalna orodja in teoretični del tekmovanja v znanju iz poklica, varstva pri delu in samoupravljanja.

Velika skupščinska dvorana že dolgo ni bila tako polna. Prisotnih je bilo 129 tekmovalcev in 2 tekmovalki (kovinostrugarki), ter lepo število gostov iz OZD, predstavnikov naše občine in mesta Ljubljane. Zbrali so se, da se preizkusijo v znanju, da se ponovno srečajo stari znanci iz različnih OZD, poklepetajo, izmenjajo izkušnje in konec koncev kovinarskemu poklicu skozi delo utrdijo njegov sloves.

Organizatorjem se je odvalil kamen od srca, ponovno se je povečalo število tekmovalcev.

Tekmovalci iz leta v leto na vseh področjih testnih vprašanj dosegajo boljše rezultate kljub temu, da so vprašanja vedno težja. V letošnjem letu ni bilo tekmovalca, ki bi dosegel manj kot 50 odstotkov možnih točk.

Drugi dan je bil namenjen praktičnemu delu tekmovanja. Vse tisto, kar že vrsto let počenja tekmovalcev v svoji OZD na svojih delovnih mestih, vse znanje in prakso je bilo potrebno strniti

v eno uro. V kratek čas, ki je bil določen za veliko opravilo, ki se je merilo v stotinkah milimetra – v tolerancah, ki so poznane in dostopne samo kovinarjem. Nepravilni gis – vzrok napetosti katerega povod je bila želja po čimboljšem rezultatu – je marsikatero tekmovalca ugonobila. Sledilo je veliko razočaranje, obenem pa tolažba, da bo drugo leto boljše. Veselje in razočaranja so tekmovalci doživljali v desetih poklicih. V osmih OZD naše občine so bile tekmovalcem in gostom vrata na široko odprta.

Da pa je bilo tekmovanje tudi navzven dostojno predstavljeno, je organizator skupaj s tovarišem Borutom – zunanjim oblikovalcem poskrbel za celostno podobo ter računalniško podprt sistem ocenjevanja, zbiranja in razvrstitve rezultatov.

Napačno bi bilo, da bi naševali vse tiste, ki so pri organizaciji sodelovali. Ne zato, ker si tega ne bi zaslužili, temveč zato, ker je sodelovalo veliko število marljivih delavcev od vodilnih do tistih, ki so skrbeli za red in čistočo.

V želji po predstavitvi delovnega tekmovanja in predstavitvi poklica kovinar je vzporedno tekla aktivnost snemanja video kasete, katere se bo v jesenskem času predstavila na naših osnovnih šolah.

OZD, ki so sodelovale pri organizaciji in izvedbi delovnega tekmovanja: DO Tovil, DO TTL, Šolske delavnice tehničnih šol, DO KIG, DO Elektro-montaža, DO IGO, DO Slovenija avto, DE Zasava, DO Integral TP Viator, DO IP-VC, IJS, DO Avtomontaža TOZD TGN, Srednja šola za računalništvo, Gostinsko podjetje Vič, LTH, Metalka in Gorenje Varstroj ter pokrovitelj delovnega tekmovanja kovinarjev 88 DO Plutal in OS ZS Ljubljana Vič-Rudnik.

Na 9 DTK se dobimo!

Rezultati

ORODJAR: 1. Bojan Virant (Avtomontaža TOZD TGN), 2. Aljaž Domina (KIG), 3. Stanko Škrjanc (KIG), 4. Marjan Maglič (Avtomontaža TOZD TGN), 5. Andrej Potrebujšč (Iskra Horjul)

STRUGAR: 1. Jani Jazbec (Iskra Horjul), 2. Stane Koritnik (IEVT), 3. Samo Skubic (TTL TOZD Proizvodnja cigaret), 4. Izidor Vampelj (Slovenijales Nastro), 5. Vincenc Gorenjec (DO Plutal)

REZKALEC: 1. Marjan Gradecki (TTL TOZD Proizvodnja cigaret), 2. Franc Rifelj (DO Plutal), 3. Marjan Kaplja (TTL TOZD Proizvodnja cigaret), 4. Igor Marolt (Avtomontaža TOZD TGN), 5. Nikolaj Rupnik (DO Plutal)

STROJNI KLJUČAVNIČAR: 1. Vojko Ciuha (Avtomontaža TOZD TGN), 2. Bojan Češnovar (DO TOVIL), 3. Janko Pirman (DO IGO Velike Lašče), 4. Drago Škof (DO TOVIL), 5. Tomaž Jesenovec (DO TOVIL)

VARILEC RO: 1. Peter Rutar (KIG), 2. Jože Hajdarovič (IGO), 3. Alojz Škagar (IGO), 4. Samed Mrkolj (TTL TOZD Proizvodnja cigaret), 5. Ljubo Miliv (Avtomontaža TOZD TGN)

VARILEC MAG: 1. Tomo Virant (Avtomontaža TGN), 2. Andrej Prebil (Avtomontaža TGN), 3. Živodar Blagojevič (Avtomontaža TGN), 4. Stane Peterlin (IGO Velike Lašče), 5. Dragan Todorovič (TTL Proizvodnja cigaret)

VARILEC PLAMENSKI: 1. Franc Virant (Avtomontaža TGN), 2. Andrej Habjanič (Avtomontaža TOZD TGN), 3. Marko Oreškovič (TTL proizvodnja cigaret), 4. Zvonimir Rebernik (Avtomontaža TOZD TGN), 5. Roman Maletič (Avtomontaža TOZD TGN)

AVTOMEHANIČAR DIESEL: 1. Branko Lenarčič (Integral TP Viator), 2. Slavko Koprivec (Integral TP Viator), 3. Silvo Verbič (Integral TP Viator), 4. Franc Lampret (Podjetje za urejanje hudournikov), 5. Janez Keršmanc (Zastava avto)

AVTOMEHANIČAR OTTO: 1. rAdo Samotorčan (Zastava avto), 2. Branko Lenarčič (Integral TP Viator), 3. Silvo Verbič (Integral TP Viator), 4. Franc Trček (Zastava avto), 5. Andrej Maček (Zastava avto)

OBRTNI ELEKTRIČAR: 1. Franjo Halič (Elektromontaža), 2. Franc Novak (Elektromontaža), 3. Marjan Perpar (TTL Proizvodnja cigaret), 4. Iztok Zupančič (TTL Proizvodnja cigaret), 5. Ivan Budja (Integral TP Viator)